

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Kód: XNRpb105		Názov: Kánonické právo II	
Zabezpečuje: Ústav pre právne otázky náboženskej slobody			
Druh vzdelávacej činnosti: Prednáška, Cvičenie		Počet kreditov: 4	Odporúčaný semester: LS
Rozsah vzdelávacej činnosti (v hodinách): Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: LS 60,30/36			Stupeň štúdia: 1.
Metóda vzdelávacej činnosti: Kombinovaná			
Odporúčaný semester	Študijný program		
1.rok LS	Právo (XDŠBc-PR) Právo (XEŠBc-PR-23)		
Podmieňujúce predmety:			
Podmienky na absolvovanie predmetu:			
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Ukončenie skúškou			
Priebežné hodnotenie:			
Záverečné hodnotenie: Podmienkou absolvovania predmetu je vykonanie skúšky. Skúška má formu písomného testu (100 % z celkového hodnotenia predmetu). Test pozostáva z 10 otázok, každá má 3 odpovede, ktoré treba označiť ÁNO/NIE podľa ich platnosti. Stupnica: A 30–29; B 28–26; C 25–23; D 22–20; E 19–18; FX 17–0 bodov.			
Záverečné hodnotenie: skúška (písomný test).			
Ukončené: Skúškou.			
Výsledky vzdelávania: Študent bude po absolvovaní predmetu schopný komplexne reprodukovať a popísať najdôležitejšie poslanie, ktoré Cirkev a integrálne v nej kánonické právo majú plniť, a to je jej posväcujúca úloha. Najvyšším zákonom v Cirkvi totiž vždy má byť spása duší. Študent tak bude po absolvovaní predmetu vedieť nielen analyzovať jednotlivé sviatosti Katolíckej cirkvi z ich právneho hľadiska, ale bude vedieť charakterizovať aj ich biblické a teologické základy, historické aspekty ich vývoja, spôsoby ich vyslúženia a ich prínos pre veriaceho človeka. Osobitný akcent v rámci výuky bude kladený na sviatosť manželstva a na manželské procesy. Študent po absolvovaní predmetu tak dokáže viesť v predmetnej oblasti nielen teoretickú diskusiu, ale analyticky pristúpiť aj k manželskej kazuistike. Bude schopný identifikovať konkrétne vyvstávajúce problémy, analyzovať ich, navrhovať právne schodné procesné riešenia a svoje tvrdenia vyargumentovať. Napokon sa bude schopný orientovať aj v aktuálnej reforme kánonického trestného práva, analyticky reprodukovať najvýznamnejšie zmeny a navrhovať trestnoprávne riešenia pre súčasné páličivé problémy života Cirkvi.			
Stručná osnova predmetu: 1. Posväcujúca úloha Cirkvi – úvod do sviatostí, ich teologický základ, podstata a ich delenie. 2. Sviatosti iniciácie – krst, birmovanie a Najsvätejšia Eucharistia. 3. Sviatosti uzdravenia - sviatosť pokánia a pomazania chorých. 4. Sviatosti služby spoločenstvu - sviatosť posvätného stavu a úvod do manželstva. 5. Ostatné úkony Božieho kultu – sväteniny, cirkevný pohreb, kult svätých; posvätné miesta. 6. Kánonické manželské právo I. – pojem, podstatné náležitosti a vlastnosti manželstva, vznik, účinky a forma uzatvárania manželstva, miesto slávenia, druhy (typológia) manželstva. 7. Kánonické manželské právo II. – manželské prekážky a ich typológia, manželský súhlas podľa kánonického práva, neschopnosť dať manželský súhlas, vady manželského súhlasu. Kazuistika. 8. Kánonické manželské právo III. – zánik manželstva, náprava (splatnenie) manželstva, manželská odluka bez zániku manželstva. Kazuistika. 9. Kánonické manželské právo IV. – nulita manželstva a jej dôvody, manželské procesy v kánonickom práve a zmeny vykonané pápežom Františkom. Kazuistika. 10. Kánonické trestné právo I. – teória kánonického trestného práva, reforma pápeža Františka, osobitosti kánonického trestného práva, druhy trestov, ich ukladanie a zánik. 11. Kánonické trestné právo II. – jednotlivé trestné činy v kánonickom práve; najzávažnejšie delikty vyhradené Svätej Stolicí, kazuistika. 12. Kánonické procesné právo – súdna príslušnosť, druhy a stupne tribunálov a ich personálne obsadenie, druhy procesov, výroky sudcu, opravné prostriedky, kazuistika.			
Odporúčaná literatúra: Základná odporúčaná literatúra: Študenti sa budú pripravovať z prednášok vyučujúceho, ktoré sú im dané vždy k dispozícii vo forme kompletne vypracovaných prezentácií aj s audio komentárom a kazuistikou. Toto opatrenie je nevyhnutné najmä vzhľadom na to, že česko-slovenské učebnice kánonického práva sú buď relatívne staršie a tým do veľkej miery neaktuálne, alebo už nedostupné. Ďalšia odporúčaná literatúra: ČITBAJ, F. Manželstvo v katolíckom kánonickom práve a právnom poriadku Slovenskej republiky. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity v Prešove, 2015. 381 s. ISBN 978-80-555-1013-2. DUDA, J. Katolícke manželské právo. 2. prepracované vyd. Ružomberok: Pedagogická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku, 2007. 150 s. ISBN 978-80-8084-170-6. HRDINA, A. Kánonické právo. Dějiny pramenu, teorie, platné právo. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. 367 s. ISBN 978-80-7380-152-6. NEMEC, D. Manželské právo katolícké cirkve s ohledem na platné české právo. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2006. 215 s. ISBN 80-7195-			

065-3.
NEMEC, M. Základy kánonického práva. 2. doplnené a prepracované vyd. Bratislava - Trnava: Iura Edition, 2006. 249 s. ISBN 80-8078-130-3.
TRETERA, J. R. - HORÁK, Z. Cirkevní právo. Praha: Leges, 2016. 424 s. ISBN 978-80-7502-192-2.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský

Poznámky:

Časová záťaž študenta: 100 hodín

Kombinované štúdium (P, C, K): 36 hodín

Príprava na cvičenia, na skúšku a štúdium podkladov v Moodle: 64 hodín

Hodnotenie predmetov:

Celkový počet hodnotených študentov: 215

A	B	C	D	E	FX
35%	23%	18%	6%	1%	17%

Vyučujúci:

doc. JUDr. Štefan Zeman, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci

Dátum poslednej zmeny: 01.09.2026

Schválil: prof. PhDr. JUDr. Tomáš Gábriš, PhD., LL.M., MA